

витребування майна власником із чужого незаконного володіння; отримання завдатку; отримання спадку [2, с. 143].

Узагальнюючи викладене, слід зазначити, що способи вчинення корупційних кримінальних правопорушень працівниками правоохоронних органів, характеризуються поєднанням службового статусу, повноважень та можливостей впливу на інших осіб, що обумовлює необхідність детального встановлення комплексу взаємопов'язаних обставин.

Література:

1. Пленум Верховного Суду України. Постанова № 5 від 26.04.2002 «Про судову практику у справах про хабарництво» // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0005700-02>

2. Дудоров О. О., Хавронюк М. І. Корупційні схеми: їх кримінально-правова кваліфікація і досудове розслідування / за ред. М. І. Хавронюка. К. : Москаленко О. М., 2019. 464 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-582-5-39>

КОРУПЦІЙНІ ЗЛОЧИНИ ЯК ВИКЛИК СТАНОВЛЕННЮ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ: КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ ТА КРИМІНАЛІСТИЧНІ АСПЕКТИ

Дубіна Єлизавета Едуардівна

учениця 10 класу

Запорізького академічного ліцею № 31

м. Запоріжжя, Україна

Корупційні злочини залишаються однією з ключових загроз становленню та розвитку правової держави, оскільки підривають принципи верховенства права, законності, рівності всіх перед законом і судом, а також знижують рівень довіри суспільства до органів публічної влади. У сучасних умовах трансформації правової системи України, зумовленої євроінтеграційними процесами та реформуванням кримінальної юстиції, проблема протидії корупції набуває особливої актуальності.

У кримінально-правовій теорії корупційні злочини розглядаються як окрема група суспільно небезпечних діянь, що посягають на нормальну діяльність органів державної влади та місцевого самоврядуван-

ня. Законодавець поступово вдосконалює механізми криміналізації корупційних проявів, розширюючи перелік складів злочинів та посилюючи відповідальність за їх вчинення. Водночас на практиці виникають проблеми правової визначеності окремих норм, конкуренції кримінально-правових заборон та складнощі у доведенні корисливого мотиву.

Трансформація криміналістичних підходів у сфері розслідування корупційних злочинів пов'язана з активним використанням спеціальних негласних слідчих (розшукових) дій, аналітичних інструментів, а також електронних та фінансових доказів. Застосування таких засобів суттєво підвищує ефективність викриття корупційних правопорушень, однак водночас потребує суворого дотримання процесуальних гарантій і прав людини, зокрема права на приватність та справедливий суд.

Окремою проблемою залишається узгодженість діяльності антикорупційних органів та єдність правозастосовної практики судів у справах про корупційні злочини. Непослідовність судових рішень і складність доказування негативно впливають на реалізацію принципу невідворотності кримінальної відповідальності, що є фундаментальним елементом правової держави.

Отже, ефективна протидія корупційним злочинам потребує комплексного підходу, який поєднує вдосконалення кримінального законодавства, розвиток сучасних криміналістичних методик та забезпечення високих стандартів правозастосування. Лише за умови дотримання балансу між жорсткістю антикорупційних заходів і гарантіями прав людини можливе реальне утвердження засад правової держави.

Література:

1. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
3. Мельник М. І. Корупційні злочини в Україні: проблеми теорії та практики. 2018.